

MI VAN A FIÓKBAN?

KÉT FLEKK KASSAI
KELEMEN JÁNOSSAL

Vinkler László rajza*

— Mindenekelőtt: hogy hívnak? Filozófiai publikációid Kelemen János névvel, a versek, kritikák, irodalmi tanulmányok, műfordítások Kassai Kelemen János aláírással jelennek meg.

— A kettős névhasználat a többféle érdeklődés pillanatnyi elkülönítő jele. Mivel a filozófiát nemcsak szaktudománynak tekintem, hanem a költészet tudományos pólusának, és mert szeretném megőrizni érdeklődésem sokoldalúságát, ez az egységesülő tendencia egyszer majd bizonyosan tükröződni fog a végleges névhasználatban is.

— Ha már a filozófiával kezdjük, halljunk valamit előbb szakmai munkádról.

— 1966-ban végeztem olasz—orosz szakot Szegeden. Egy évig volt középiskolában, a Radnótiiban tanítottam, 1967 szeptembere óta dolgozom az egyetem Filozófiai Tanszékén. 1966 és 69 között filozófiából is diplomát szereztem. Dolgozataim egy-két éve jelennek meg a Magyar Filozófiai Szemle (*Nyelv és gondolkodás; Strukturális szemle kontra antropológia; Strukturális szemle és marxizmus*), a Tiszatáj (*Antropológiai megjegyzések Juhász Ferenc néhány verséhez*), illetve a Valóság hasábjain. A Valóság 1969-es novemberi száma azt a tanulmányomat közli, amivel a Nemzetközi Szociológiai Intézet 1969 szeptemberében megtartott római kongresszusán szerepeltem. Ezt a meghívást 1968—69 telére eső itáliai ta-

nulmányutam előzte meg. Ekkor tartottam néhány Marx-szemináriumot a Római Egyetem mellett működő Szociológiai Iskolán, de fontosabb, hogy megírtam *Mi a strukturális szemle?* c. kis könyvemet, amely azóta meg is jelent a Kossuth Kiadónál.

— E megfeszített munkával teli három év során hogyan körvonalazódtak további szakmai terveid?

Szeretném irodalomszociológiai nézőpontú kismonográfiává bővíteni Cesare Pavese-ről írt doktori értekezésemet; s bele szeretnék fogni egy nagyobb szociolingvisztikai tanulmány munkálataiba.

— És most elevenítsük fel az írói pályakezdet.

— 1943. június 8-án születtem Kasán. Apám klasszika filológusnak készült, tanár lett. 1943-ban és 46-ban verseskönyvei jelentek meg; édesanyám matematikus: az irodalom és az egzakt tudományok szeretete így családi örökség. VII. osztályos voltam, amikor első versemet közölte a Délmagyarország. Somfai Lászlótól és Sz. Simon Istvántól kaptam gyakorlati tanácsokat és segítséget. 1957—58-ban a Tiszatáj-nál és a Délmagyarország-nál ők pártfogolták írásaimat. Őt nyelvből érettségiztem. Az egyetemen az egy évvel fölöttünk járó Rigó Bélával, Veress Miklóssal és másokkal együtt Szabolcs Gábor, majd a Tiszatáj vers- és kritikai rovata vett szárnyai alá bennünket, de 1962. március 5-i kollektív bemutatózánk, az *Égess!*-est teljesen öntevékeny kezdeményezés volt a Heten-csoport egy évvel későbbi fellépésével együtt, amikor már Szepesi Attila is velünk szerepelt. Szép volt: szenvedélyes elkötelezettség, Jevtusenko-láz, nagy műfordítói neki-buzdulás, 1963-tól állandó kritikai gyakorlat a Tiszatáj hasábjain, megjelenés a *Tiszta szívvel*, majd a *Tiszatáj* c. versantológiákban. S közben a tudományos munka első lépései Koltay-Kastner Jenő professzor szemináriumain: *dolce stil nuovo*, Dante, Mazzini, Pavese. S már vissza is értünk kiindulási pontunkhoz...

— Befejezésül hadd summázzon a kéredező. Az *Égess!*-gárda jelentkezése az 1957—59-ben pályát kezdő Szegedi Fiatalok után elegendig az egyetlen összefogható szegedi írógeneráció jelentkezés volt. Kassai Kelemen Jánossal kezdve, méltán szólalnak most meg e hasábjakon.

(—)